

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 1/2024)

София, 10 януари 2024 г.

Съдържание

1.	Външна търговия с основни земеделски култури	3
1.1	Зърнени и маслодайни култури	3
1.2	Плодове и зеленчуци	4
2.	Цени	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури	4
2.2	Плодове и зеленчуци	5

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч. текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища. Окончателните оперативни данни относно проведените основни селскостопански мероприятия в растениевъдството през 2023 г. ще бъдат публикувани след обобщаване на наличната информация.

1. Външна търговия с основни земеделски култури

1.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Общият износ на пшеница през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ от началото на настоящата пазарна година до 7 януари 2024 г. възлиза на 1 367,2 хил. тона (в т. ч. 18 хил. тона за последната седмица), което е близо три пъти повече спрямо същия период на миналия сезон. Макар да остава в застой за поредна седмица, експортът на ечемик през порта бележи ръст от над двадесет пъти на годишна база. Все още не са преминавали товари с рапица от новата реколта.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	01.07.2022 – 07.01.2023	01.07.2023 – 04.01.2024	Изменение на годишна база
пшеница	484 918	1 367 217	181,9%
ечемик	6 706	141 528	2010,5%
рапица	10 174	-	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2023 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

От началото на септември 2023 г. до 7 януари 2024 г. през „Пристанище Варна“ ЕАД са изнесени 84,2 хил. тона царевица и 4,8 хил. тона слънчоглед. Количествата са съответно около десет пъти и над два пъти над отчетените година по-рано.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	01.09.2022 – 07.01.2023	01.09.2023 – 07.01.2024	Изменение на годишна база
царевица	8 772	84 230	860,3%
слънчоглед	2 227	4 837	117,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е регистриран експорт на царевица и слънчоглед – реколта `2023 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

¹ През последните две пазарни години „Пристанище Варна“ ЕАД формира средно 22% от общия експорт на пшеница и ечемик от страната, 33% от този на царевица и 4% от този на слънчоглед.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2023 г. за есенните и м. септември 2023 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,7 хил. тона рапица и 9 хил. тона слънчоглед. Няма данни за осъществени доставки на пшеница, ечемик и царевица през наблюдаваните терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 49/2023, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за октомври 2023 г.

1.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 49/2023, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

2. Цени

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 3 януари 2024 г. средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна), ечемик и царевица за страната се задържат на нивата от предходната седмица. При маслодайния слънчоглед се отчита незначителна корекция на цената в посока нагоре, с 0,1%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.01.2024 г., лв./тон без ДДС

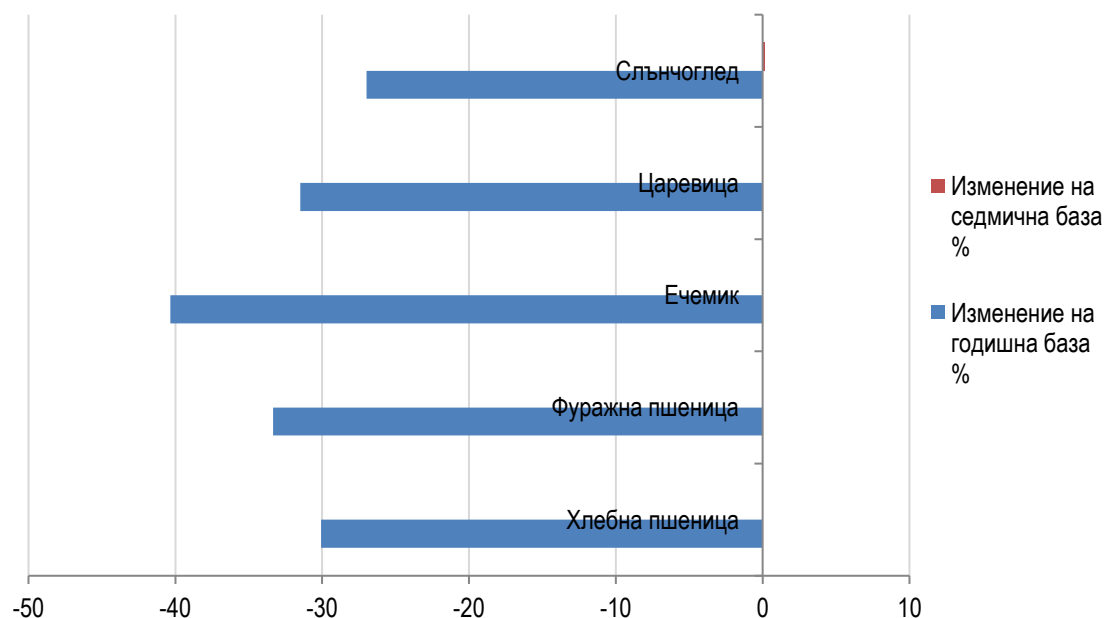
	04.01.2023	28.12.2023	03.01.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	552	386	386	-30,1	0,0
Фуражна пшеница	540	360	360	-33,3	0,0
Ечемик	590	352	352	-40,3	0,0
Царевица	527	361	361	-31,5	0,0
Слънчоглед	956	697	698	-27,0	0,1
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Сравнявайки с аналогичния период на 2023 г., основните зърнени и маслодайни култури са поевтинели в границите от 27% (слънчоглед) до 40,3% (ечемик).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.01.2024 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

През първата седмица на м. януари 2024 г. средните цени на едро на български оранжерийни домати и краставици, вносни домати, картофи и червен пипер на тържищата в страната се повишават с между 0,3% (оранжерийни домати) и 7% (червен пипер) на седмична база. Същевременно, ябълките и зелето поевтиняват, респективно с 6,3% и 10,4%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.01.2024 г., лв./кг

	06.01.2023	29.12.2023	05.01.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,28	1,26	1,29	0,8	2,4
домати (оранжерийни)	3,37	3,15	3,16	-6,2	0,3
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,92	3,22	3,32	13,7	3,1
краставици (оранжерийни)	3,58	3,68	3,84	7,3	4,3
краставици (внос)	3,00	*	*	-	-
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен)	*	2,30	2,46	-	7,0
зеле	0,88	0,96	0,86	-2,3	-10,4
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-

	06.01.2023	29.12.2023	05.01.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
череша	*	*	*	-	-
ябълки (внос)	*	1,76	1,65	-	-6,3
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Годишните изменения на цените на едро на основните плодове и зеленчуци, налични на тържищата по това време, са разнопосочни. Зелето и оранжерийните домати се предлагат съответно с 2,3% и 6,2% по-евтино спрямо година по-рано. Леко поскъпване на годишна база е налице при картофите (с 0,8%), а по-съществено - при оранжерийните краставици (със 7,3%) и вноските домати (с 13,7%).

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.01.2024 г.

